

Posudek diplomové práce Jindry Prokopcové Učivo o podstatných jménech na 1. stupni základních škol

Autorka si v předložené diplomové práci stanovila cíl popsat a charakterizovat zpracování učiva o podstatných jménech v učebnicích určených pro 1. stupeň základních škol. V úvodní kapitole vychází z charakteristiky rámcových vzdělávacích programů, vysvětluje jejich funkci při vymezování učiva, zaměřuje se na zařazení učiva o podstatných jménech (to je upraveno ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková výchova, ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura a ve složce Jazyková výchova). Autorka dokládá očekávané vzdělávací výstupy pro jednotlivá období. V předložené diplomové práci jsou reflektovány změny vyplývající ze změn RVP pro základní vzdělávání od 1. září 2012, tj. doplnění o Standardy pro základní vzdělávání. V této kapitole předkládá autorka příklady školních vzdělávacích programů z několika konkrétních základních škol.

V kapitole 2 nazvané Podstatná jména v celku tvarosloví vymezuje autorka (s oporou o odbornou literaturu) základní morfologické pojmy, s nimiž pracuje (jde především o termíny gramatické kategorie nižšího a vyššího řádu, formální a funkční morfologie, morf a morfém, skloňovací typy podstatných jmen, metodické postupy v učivu o podstatných jménech aj.).

Při zpracování úvodních kapitol se diplomantka opírá zejména o teoretické práce R. Brabcové, M. Čechové, V. Styblíka, J. Hubáčka aj.

Nejdůležitější a nejcennější částí práce je kapitola 3 Analýza učiva o podstatných jménech v jednotlivých učebnicích českého jazyka určených pro 1. stupeň základní školy. V ní autorka popisuje, třídí a hodnotí shromážděný materiál, a to učivo o podstatných jménech v učebnicích vydavatelství Alter, Prodos, SPN a Nová škola. Učivo popisuje jednak podle jednotlivých ročníků, jednak podle zvolených kritérií: a) hledisko uspořádání, motivační prvky, doplňující materiál, b) hledisko uspořádání učiva do kapitol a v jednotlivých kapitolách, c) hledisko rozmanitosti cvičení, mezipředmětové vztahy, d) hledisko didaktické.

Oceňuji zejména fakt, že se autorka pokouší o důkladnou analýzu zvoleného problému, i když se setkává s řadou problémů.

Diplomantka se bohužel ve své práci nevyhnula některým nepřesnostem (formálním i věcným), ale ani jazykovým chybám. Uvedu je v následujícím výčtu: na s. 3 bych raději formulovala „*jazyk je nositelem kultury a vzdělávání*“ (nikoli *vzdělání*), na s. 3, 4, 5, 15, 38 aj. se vyskytují chyby v interpunkci, a to nejen v psaní interpunkční čárky, ale též v psaní dvojtečky ve výčtech, na s. 5 (ale i jinde) se vyskytují formální nedostatky – chybí mezera za tečkou, na s. 12 chybně definuje autorka ve spojení slov *mladší bratr* slovo *mladší* jako shodný přísudek, na s. 40 bych uvedla náležitý tvar „*v testu jsou uvedeny otevřené otázky* (nikoli *jsou uvedené*), na s. 59 musí být uveden správný tvar zájmena přivlastňovacího – *v závěru své práce*, nikoli *v závěru mé práce*.

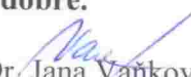
Jako problematické a chybné se mi jeví vysvětlení na s. 38 (s odkazem na učebnici Alter) – („*Učebnice Alter také probírá skloňování PJ dni, dny a tvary v přítčestí minulém (Dni se krátili. Dny se krátily.*“). Podobně lze těžko hovořit o „*skloňování duálů očí, uší*“ (na téže straně).

Celkově lze říci, že by bylo žádoucí věnovat větší pozornost formální úpravě textu (zejména pokud se jedná o jeho členění do odstavců).

Přes výše uvedené nedostatky však lze říci, že předložené diplomové práce v zásadě splnila svůj cíl.

Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Plzni 20. 5. 2013

PhDr.
oponentka